

ብኣጋ ዘይተገርሐ ፖለቲካዊ ባህሊ፡-

ፖለቲካዊ ዓውዲ ከምቲ ገለ ተበለጽትን ድኹማትን ፖለቲካ ማለት ሓሶትዮ። ፖለቲካ ናይ ጸለመን ምቅትታልን ዓውዲዮ። ፖለቲካን ኤሌትሪክን ብርሕቕ፣ ኣነ ኣብ ፖለቲካ ክኣቱ ኣይደልን . . . ወዘተ ክብሉ ዝገልጽዎን ዘመራስሕዎን ኣይኮነን። ፖለቲካ ትምህርትን ምርምርን ኣረኣእያን ተመክሮን ዝሓትት ኣብ ህይወት ዜጋታትን ህዝብታትን ወሳኒ ቀላሲ ተራ ዝጸወት ስነ-ፍልጠታዊ ዓውዲዮ። ፖለቲካ ከመይ ማዕርነታዊ ሚዛን ብዝሓለወ ሓቢርካን ተኸባቢርካን ብሰላምን ብደሞክራሲያዊ ኣገባብን ህይወትካ ከም እትመርሕ፣ ከመይ ከምተፍርን ከም ትከፋፈልን፣ ከመይ ከም ትሸይጥን ትሸምንትን ስልትን ስትራቴጂን ቀሪጹ ጎደና ልምዓትን ዕቤትን ዘርኢ፣ ኣብ ህይወት ደቂ-ሰባት ፈጺሙ ዘይሰገር ወሳኒ ዓውዲዮ።

ንሓደ ዝተገፍዐን ዝተወጸዐን ህዝቢ ሓራ ንምውጻእ ዝካየድ ፖለቲካ፣ ናይ ብሓቂ ፖለቲካ ክኸውን ግን፣ ካብ ኣጀማምራኡ ማሕበራዊ መሰረቱ፣ ህዝባዊ ውግንናኡን ክበጽሖ ዝደለዮ ኣንፈትን ክንጸር ይግባእ። ኣብ ጉዕዞኡ ዘጋጥም ናይ ኣረኣእያን ኣሰራርሓን ጉድለታት፣ ዝፍትሸሉን ዝእርመሉን ባህሊ ሰላማዊ ዘተ ሒዞ ክግብ ይግባእ። ከምቲ ቆልዓ ብንእሱ ቆርብት ብርሕሳ፣ ዝበሃል፣ ፖለቲካ ዋላ መበገሲኡ ፍትሓውን ሕጋውን ሕቶ ይኸን ካብ ብንግሆኡ ብህዝባዊ ኣረኣእያን ኣሰራርሓን እንተዘይተገራሐ፣ ሳብኤኑ ከቢድዮ። ንከተዕርዮ ነዊሕ ግዜዮ ዝሓትት። ዘኸፍለካ መስዋእቲ ድማ መሪርዮ።

ከምቲ ቆርብት ተበላሽያ ኣብምንታያ ኣብ ምስግሓ ኣይብምስጠሓን ኣብ ምጥበሓ ዝተባህለ፣ ርኡይ ናይ ደርባዊ ባህሪ፣ ህዝባዊ ፖለቲካዊ ኣረኣእያ፣ ስልትን ስትራቴጂን ጉድለት ዝክበሮ ፍትሓውን ሕጋውን ሕቶ ሃገራዊ ነጻነትን ህዝባዊ ሓርነትን ሰውራ ኤርትራ፣ ርሑቕ ከይተጓዕዞዮ ኣብ ውሽጣዊ ግርጭት ኣትዮ። ነቲ ናይ ሓሳብ ፍልልይ፣ ኣብ መንጎ ብዙሓት ዘጋጥም ባህሪያዊ ፍልልይዮ። ነቲ ዘይተደላዩ ኣካላዊ ግርጭት ድማ ኣብ ስራሕ ዘሎ ሰብ ይዕንቀፍ፣ ኣልካ ከዩካበድካ ብሓላፍነት ንምሕላፍ ተፈቲኑ። ህዝቢ ንዘርኣዮ ሓላፍነታዊ ትዕግስቲ ድማ ግቡእ ክብርን ክብደትን ክወሃቦ ነይርዎ። ብኣንጻሩ ግን ህዝቢ ከም ዘይፈለጥን ዘይምልከቶን ተቐጺሩ፣ ገባር ደንባር፣ እናተባህለ ተሳቕይሉ። ዘይመትከላዊ ፖለቲካዊ ፍልልይን ርእይቶይ ብግዴታ ተቐብል ዝብል ስነ-መጎት ሓይልን ተቐቢልና ክነብረሉ ዝተሞህበና ተፈጥሮኣዊ ግድነት ክሳብ ዝመስል፣ ከም ጽላሎትና ምስና ይነብር ኣሎ። እዚ ከም ህዝቢ ብሓፈሻ፣ ነቶም ገዳይም ተጋደልትን ውድባትን፣ ፖለቲከኛታትን ምሁራትን ከሰክፍ ነይርዎ። ብኣንጻሩ፣ ክብሪ ዘይብሉ ዘሕፍር ክንሱ፣ ከም ክብሪ ተወሲዱ ካብኡ ንዘይምጻእ ድሌት ዘለዎ ብዝመስል መልክዑ ኣብ ዕንክሊል ይንበር ኣሎ። ከይዱ ከይዱ ብኣጋ ዘይተገርሐ ሱር ዝሰደደ ፖለቲካዊ ድኸነት ውጽኢቱ ከምዚ ክኸውን ድማ ግድንዮ።

ብርግጽ ኩሉ ፍትሓውን ህዝባውን ሕቶ ተሓንጊጥካ ዝጅመር ቃልሲ ለማጽ ኣይኮነን። ጎርብታት ዝበዝሐዮ፣ ትሕዞ ኣረኣእያ ሽዑ ንሽዑ ምስቲ ዝወፈርካሉ ፍትሓዊ ህዝባዊ ሕቶ ከም ዝሰማማዕ ጌርካ ክትቀርጽ፣ ትነብረሉ ዘለኻ ወድዓዊ ኩነታት፣ ባህሪ፣ ዓቕሚ፣ ልምዲ ነናቱ ግደ ከም ዘለዎ ኣየካትዕን። ኣብቲ ቃልሲ ካብ ወርሒ ናብ ወርሒ ካብ ዓመት ናብ ዓመት እናተሰጋገርካ ኣብ ዝቐጸልካሉ ናይ ኣረኣእያን ኣሰራርሓ ለውጢ ዘይምግባር፣ ኣብ ዘይመትከላዊ፣ ዘይህዝባዊ፣ ዘይደሞክራሲያዊ ኣረኣእያን ደማዊ ግርጭትን ጋም-ማን እናበልካ ምንባር ግን፣ ፈጺሙ መሕብኢ ዘይርከቦ ሚዛኑ ዝወረደ ማዕበያ ዝበደሎ ፖለቲካዊ ድኸነት ምጅኑ ኣይተሓትትን።

ካብ ተመክሮኡ ዘይመሃር፣ ብኣጋ ዘይተገርሐ ማዕበያ ዝበደሎ ኤርትራዊ ፖለቲካ፣ ከምቲ ገለ ኣቦታት ከይንሰማማዕ ተሰማምዒና ኢና፣ ዝበልዎ እነሆ ዕድመ ሰውራና ኣስታት 60 ዓመት ኣቕዲሩ ክንሱ፣ ኩለንተናና ተዘሪጉ፣ መጻኢ ጉዕዞና ካበይን ብኸመይን ኣንፈቱ ኣጥፊኡ፣ ከም ልኡላውነት ዘለዎ ጥሙር ህዝብን ልኡላዊት ሃገርን ንቕጽልዶ ኣይንቕጽልን ሓደጋ ምብትታንን ፍርሰትን ኣንጻላልዮና ይርከብ።

ሰውራና መበገሲኡ ወጽዓን ጸረ ወጽዓን ስለ ዝኾነ፣ ዘኹርዕ ምበር ዘሰክፍ ዘሕፍር የብሉን። ብብዙሕ መምዘኒንታት ኣብቲ መጀመርታ ስለምንታይ ጽፉፍ ህዝባውን ደሞክራሲያውን ኣረኣእያን ስጡም ውደባን ዘይሓዘ ክትብሎ ሚዛናዊ ክኸውን ኣይክእልን። ካብ ዝተበገሰሉ ድሕሪ ክልተ ሰለስተ ዓመት ናይ ኣረኣእያን ኣሰራርሓን ሕመቓቱ እናራገፈ፣ ብፖለቲካዊ ንቕሓቱ እናበሰለ፣ ውሽጣዊ ስኒቱ ድማ እንደልደለ ዘይምኻዱ ግን፣ ብዝኾነ ምክንያት ዘይስገር ርእሲ ዘድንን ፖለቲካዊ ድክነትዮ። ምስ ኩሉ ሕጻረታቱ ኣብ ወተሃደራዊ መዳይ ብዝተመዘገበ መስተንክር ዓወታት ክንሕበን ይግባእ። ኣብ ፖለቲካዊ መዳይ ከም ህዝቢ ተወኒኑ ዘሎ ብባዶ ሰለስተ (03) ዝምራሕ ዘይመትከላዊ፣ ዘይፍትሓዊ፣ ዘይህዝባውን ዘይደሞክራሲያውን ኣብ ተራ ጽልኢ ዝተመሰረተ መን ከማና ዝብል ባዶ ጃህራን ግን ምስ ንውሓት ገድልና እናነጻጸርና ክንሓፍር ይግበእና።

ድሕሪና ዝተወልዱ (ክሳብውን ብገለ ወገናት ብትምክሕታዊ ኣረኣእያ ንሕና ምሂርናዮም ኣዕቢናዮም እናበሉ ዝጀሃርሎም) ፖለቲካዊ ውድባት እናወደቐን እናተሰኡን ብፖለቲካዊ ንቕሓትን ብቕዓትን ኣበይ በጺሖም ኣለው? ኣብ ህዝቦም ኣስሪጸሞ ዘለው ህዝባውን ደሞክራሲያውን ኣተሓሳስባ፣ ሕግን ስርዓት ተኸቲልካ ንመሰልካ ፊት ንፊት ናይ ምምንት ባህሊ፣ ኣጣይሰሞ ዘለው ፖለቲካውን ሕጋውን ትካላት፣ ኣረጋገጸሞ ዘለው ተነጻጻሪ ቁጠባዊ ዕቤት፣ ኣብ ከባቢና ፈጠረሞ ዘለው ኣወንታዊ ጽልዋ፣ ብዓለም ደረጃ ዘለዎም ተሰማዕነትን ተቐባልነትን ንሕና ታሕቲ ወይ ድሕሪት ንሳቶም ላዕሊ ወይ ቅድሚት ምህላውና ክበርሃልና ይግባእ።

ክሳብ ትማሊ ጌጋ ኣብ ርእሴ ጌጋ እናወሰኸና እንተመጸእና፣ ሎሚ ደው ኢልና ብሕልናና ድሕሪት ተመሊስና ዝመጸእናሉ ክንግምግም፣ ብዘይ ዝኾነ ምሽፍፋን ዝነበረና ጉድለት ተቐቢልና ክንእርም፣ ንሓድሽ ወለዶ ብሓድሽ መንፈስ፣ ብሓድሽ ኣረኣእያን ኣሰራርሓን ኣብ ጎንና ኣሰሊፍና፣ ብሓሳብን ብተግባርን ካብ ትማልን ክኒዮኡን ዝሓሸ ጽባሕ ንምምጻእ ክንረባረብ ኣለና። ፊውሲ ከም ዝተግብረሉ ኣብ ፖለቲካ ዝጸናሕናሉ ዕድመ እናቐጸርና ኣነኮ ንሕናኮ እናበልና ኣብ ፍረ ዘይብሉ ተራ ህልኽ ተረግሪግና፣ ንሰርሕ ንዓቢ ለውጢ ነምጽእ ዘለና እንተመሰሉና ግን ፍጹም ተጋጊና ኣለና ምንታይ ኣለና። ባህሪና ኣረኣእያና ሕጋዊ ኣሰራርሓና ፖለቲካዊ ባህልና ቀይርና ንቀየር። ኣይፋል ኢልና በቲ ዝለመድናዮን ብንግሆኡ ዘይተገርሐ ፖለቲካዊ ባህሊ ክንቅጽል እንተመሪጽና ግን፣ ትርጉም ዘለዎ ታሪኽ ከይሰራሕና፣ ምስ ገበታ ወቐሳን ገበናን ባህሪያዊ ሞት ከርክበና ከም ዝኸእል ክስቆርና ይግባእ።

ካብ ዛራ ማና

12-06-2020